

แบบเสนอผลงาน KM AWARD ประเภท Best KM

ชื่อเรื่อง อุปกรณ์ทุกก้าว ด้วยถุงผ้าแห่งความห่วงใย	
ชื่อ-สกุล นางสาวปิยะพร แก้วดวง	รหัสบุคคล 007251
หน่วยงาน ภาควิชาอายุรศาสตร์ สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชา / ฝ่าย (ต้นสังกัด)	เบอร์โทรศัพท์ 02-201-1666 099-4426295
โปรดเขียน (✓) ในช่อง ☒ อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานทาง Website ☐ ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ผลงานทาง Website	
บริบทขององค์กรหรือบริบทของหน่วยงาน ห้องโครงการตรวจรักษาด้วยเครื่องส่องระบบทางเดินอาหาร สาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์ เป็นหน่วยบริการทำหัตถการเฉพาะทางสำหรับโรกระบบทางเดินอาหารและตับ ได้แก่ หัตถการส่องกล้องระบบทางเดินอาหาร หัตถการเจาะชิ้นเนื้อตับ และการตรวจหาความผิดปกติและไขมันในตับด้วยเครื่องไฟโบรสแกน โดยมุ่งเน้นการบริการที่เป็นมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล มีคุณภาพและปลอดภัย ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ รวมถึงสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี	
การนำ KM มาใช้ในการปรับกระบวนการหลัก (สภาพปัญหา ผลกระทบ) ห้องโครงการตรวจรักษาด้วยเครื่องส่องระบบทางเดินอาหาร อาคารศูนย์การแพทย์สิริกิติ์ เปิดให้บริการทำหัตถการเจาะชิ้นเนื้อตับเฉลี่ย 30-40 ราย/ปี ผู้ป่วยที่มารับการทำการหัตถการเจาะชิ้นเนื้อตับ จำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล 1 คืน เพื่อสังเกตภาวะแทรกซ้อนหลังทำการหัตถการ เมื่อทำการหัตถการเสร็จแล้ว ผู้ป่วยจะถูกย้ายไปนอนสังเกตอาการที่หอผู้ป่วย ตามที่ได้จองเตียงไว้ตั้งแต่วันที่นัดหมายทำการหัตถการ โดยในขั้นตอนการรับบริการเจ้าหน้าที่จะให้ผู้ป่วยเปลี่ยนใส่เสื้อผ้าชุดผู้ป่วยของโรงพยาบาล และถอดรองเท้า นำเสื้อผ้าและรองเท้าไว้ใต้รอนนอนผู้ป่วย เพื่อป้องกันการลื่นและสูญหาย จากการทํางานพบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมถุงหรือกระเป๋าใส่เสื้อผ้าและรองเท้า ทางหน่วยงานจึงใช้ของสีน้ำตาลขนาดใหญ่ให้ผู้ป่วยใส่เสื้อผ้าและรองเท้าที่มาจากบ้านแทน จากการเก็บข้อมูลมีการใช้ของสีน้ำตาลเฉลี่ย 30 ซองต่อปี ต้นทุนของละ 10 บาท คิดเป็นมูลค่า 300 บาทต่อปี เพื่อเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาล จึงมีแนวคิดในการหาวัสดุอื่นที่มีอยู่ในหน่วยงานมาใช้แทน โดยใช้หลักการแนวคิด 3R: Reduce ลดการใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง Reuse เป็นการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า โดยการนำกลับมาใช้ซ้ำ Recycle: แปรรูปสภาพกลับมาใช้ใหม่ โดยคิดเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆเพื่อสร้างประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ช่วงแรกได้นำถุงพลาสติกซิปล็อคสีขนาด 30x40 ซม. ที่เหลือใช้จากงานวิจัยอื่นก่อนจะนำทั้ง นำมาใช้แทนของสีน้ำตาล หลังการใช้งาน ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจ แต่ถุงพลาสติกที่มีอยู่มีจำนวนจำกัดและเมื่อทำลายจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงได้พัฒนาปรับปรุงหาวัสดุอื่นมาใช้แทน เกิดเป็นโครงการประดิษฐ์ถุงผ้ากระเป๋ใส่รองเท้าจากผ้าสปันที่ไม่ใช้แล้ว โดยเลือกใช้ผ้าห่อ set ทำหัตถการเจาะชิ้นเนื้อตับ เพราะโดยปกติหลังทำการหัตถการผ้าสปันที่ห่อ set นี้จะถูกทิ้งเป็นขยะอยู่แล้ว จึงนำมาประดิษฐ์เป็นถุงผ้ากระเป๋ เป็นการ upcycling ไม่ต้องจัดซื้อหาวัสดุใหม่มาใช้ ทำให้เกิดประโยชน์คุณค่า ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อการให้บริการทรัพยากรไม่สูญหาย และสามารถลดค่าใช้จ่ายของโรงพยาบาลอีกด้วย	
1. วัตถุประสงค์ 1.เพื่อลดการใช้ของกระดาดสีน้ำตาล 2.ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อการใช้งานสิ่งประดิษฐ์ ข้อเด่น ประดิษฐ์ง่าย ใช้งานได้ง่ายจริง วัสดุกันน้ำได้ รับน้ำหนักรองเท้าที่ใส่ได้ สามารถใช้ซ้ำได้หลายครั้ง ถุงผ้ากระเป๋ามีสีฟ้าเด่นชัด ข้อด้อย จัดทำเองภายในหน่วยงาน ต้องมีจักรเย็บผ้าขนาดเล็ก องค์ความรู้ แนวคิด 3R: Reduce - ลดการหาวัสดุใหม่เนื่องจาก ใช้ผ้าสปันที่ห่อ set ทำหัตถการที่ใช้แล้ว มาเป็นประดิษฐ์เป็นกระเป๋าผ้า Reuse: การนำผ้าสปันกลับมาใช้ซ้ำ Recycle: การนำผ้าสปันมาผลิตเป็นถุงผ้ากระเป๋ นำกลับมาใช้ใหม่	

กระบวนการทำงาน (Work process)

2.รายละเอียดของต้นทุน / งบประมาณในการดำเนินการของโครงการ

2.1 ระบุรายละเอียดต้นทุนครอบคลุมต้นทุนทางตรง

- ด้ายเย็บผ้าความยาว 550 เมตร 1 หลอด ราคา 25 บาท
- จักรเย็บผ้าขนาดเล็ก ราคา 300 บาท
- เทปใสกว้าง 2 นิ้ว ราคา 20 บาท
- ผ้าสปัน ใช้งานของที่ไม่ใช่แล้ว ไม่มีต้นทุน

2.2 ระบุต้นทุนทางอ้อม จัดเย็บถุงผ้ากระเป๋ทำเอง ไม่มีค่าแรง หรือค่าเย็บถุงผ้ากระเป๋

2.3 ระบุต้นทุน และข้อมูลต้นทุนมีความเหมาะสมกับงบประมาณของโครงการ

ถุงผ้ากระเป๋ 1 ใบ ใช้ด้ายยาวประมาณ 2 เมตร ด้าย 1 หลอด จะเย็บถุงผ้ากระเป๋ได้ประมาณ 250 ใบ

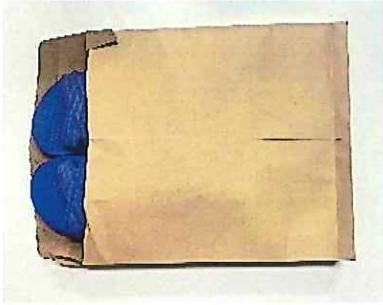
คำนวณต้นทุนจากด้ายและเทปใสที่ใช้ ต้นทุนถุงผ้ากระเป๋ 1 ใบ จะเท่ากับ 2 บาท

2.4 ระบุความคุ้มค่า (impact) หรือส่งผลดีต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมโดยรวม

-ถุงผ้ากระเป๋ ประดิษฐ์จากผ้าสปันที่ไม่ได้ใช้แล้ว กลับมาใช้ใหม่ (upcycling) ให้เกิดประโยชน์ มาสร้างให้เกิดคุณค่า ด้วยการ เย็บเป็นถุงผ้ากระเป๋ใส่รองเท้าให้แก่ผู้ป่วย นอกจากจะป้องกันการลื่นและสูญหายแล้ว ยังดูสวยงามน่าใช้ สีถุงผ้าเด่นชัด มองเห็นง่าย และช่วยลดค่าใช้จ่ายจากเดิมจากการใช้ของสีน้ำตาล (ต้นทุนใบละ 10 บาท)

-ผู้ป่วยและญาติมีความพึงพอใจต่อการใช้ถุงผ้ากระเป๋

3. กระบวนการประดิษฐ์ / การปรับปรุง และสภาพการปฏิบัติงาน ก่อน-หลังการนำสิ่งประดิษฐ์ไปใช้งาน

ปัญหาก่อนปรับปรุง	กระบวนการและวิธีการแก้ไขปรับปรุง	ผลลัพธ์
<u>สภาพก่อนการปรับปรุงครั้งที่ 1</u> เมื่อแนะนำให้ผู้ป่วยเปลี่ยนเสื้อผ้าและถอดรองเท้า ให้นำรองเท้าไปไว้ใต้รถนอนก่อนเริ่มทำหัตถการเจาะชิ้นเนื้อตับ แต่ไม่มีถุงหรือกระเป๋ใส่รองเท้าโดยเฉพาะ เมื่อวางไว้ใต้รถ อาจทำให้เกิดการเปื้อนกระเป๋เสื้อผ้า หรือทรัพย์สินอื่นที่นำมา รพ.ด้วย หรือบางครั้ง ผู้ป่วยหรือญาติลืมนำไว้ใต้รถ ไม่ได้นำไปหผู้ป่วยด้วย	<u>การปรับปรุงครั้งที่ 1</u> (มค 2566-กพ 2567) นำของสีน้ำตาลขนาดใหญ่ ที่ให้ผู้ป่วยไว้ใส่เสื้อผ้านำมาใส่รองเท้าด้วย หรือหาถุงพลาสติกที่มีอยู่มาใช้ 	<u>จุดเด่น</u> -ลดการลื่นรองเท้าได้ -ลดการตกหล่นจากเตียงขณะเคลื่อนย้ายไปหผู้ป่วย -ลดการเปื้อนกับทรัพย์สินอื่น มีความเป็นระเบียบมากขึ้น <u>โอกาสพัฒนา</u>

 ภาพแสดงการวางรองเท้าไว้ได้เตียง		หาวัสดุอื่นมาทดแทนโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในหน่วยงาน เพื่อลดค่าใช้จ่าย
<u>สภาพก่อนปรับปรุงครั้งที่ 2</u> จากการใช้ซองสีน้ำตาล ทำให้เพิ่มต้นทุนให้รพ. โดยไม่จำเป็น โดยต้นทุนของสีน้ำตาลซองละ 10 บาท และเป็นการใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน -ถุงพลาสติกมีจำกัด รพ.ไม่มีให้เบิกใช้	<u>การปรับปรุงครั้งที่ 2 (มีค 2567-ธค 2567)</u> เปลี่ยนมาใช้ถุงซิปล็อคสี ที่เหลือใช้จากงานวิจัยอื่นภายในหน่วยงาน นำมาดัดแปลงการใช้งานให้มองเห็นชัดเจน และจัดเก็บใส่กล่องพร้อมใช้ เพื่อให้หยิบใช้สะดวก 	<u>จุดเด่น</u> -ช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการใช้ซองกระดาษสีน้ำตาล -ดูสวยงาม เป็นระเบียบ -ผู้ป่วยและญาติพึงพอใจ <u>โอกาสพัฒนา</u> หาวัสดุอื่นมาทดแทนโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในหน่วยงาน เพื่อลดค่าใช้จ่าย และเพื่อความยั่งยืนต่อการให้บริการ
<u>สภาพก่อนปรับปรุงครั้งที่ 3</u> -จากการใช้ถุงซิปล็อค ที่เหลือใช้ภายในหน่วยงาน มีจำนวนจำกัด อาจไม่เพียงพอต่อการให้บริการในอนาคต -ถุงซิปล็อคเป็นวัสดุทำจากพลาสติกใส การทำลายมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	<u>การปรับปรุงครั้งที่ 3 (มค 2568-25เมย2568)</u> -นำผ้าสปันที่ได้จาก set เจาะขึ้นเนื้อดับมาออกแบบประดิษฐ์เย็บเป็นถุงผ้ากระเป๋ ขนาด 40x50 ซม. ภาพแสดงการตัดเย็บถุงผ้ากระเป๋	<u>จุดเด่น</u> -ช่วยลดค่าใช้จ่ายของ รพ. ได้จริง (ต้นทุนใบละ 2 บาท) -ใช้เวลาเย็บเฉลี่ยใบละ 1 นาที -ถุงผ้ากระเป๋ใช้งานได้เหมาะสม ใช้น้ำหนักรองเท้าได้ กันน้ำได้ -ผู้ป่วยและญาติพึงพอใจ

ภาพแสดง การใช้ผ้าสปันที่ได้หลังจากการ
ทำหัตถการเจาะขึ้นเนื้อตับ

ภาพแสดง ถุงผ้ากระเป๋าทันพร้อมใช้งาน

ภาพแสดงการใช้งานถุงผ้ากระเป๋าทันจริง

ผลลัพธ์จากการนำ KM ลงสู่การปฏิบัติในระดับหน่วยงาน/คณะฯ (ลดต้นทุน ลดเวลา เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เพิ่มอัตราการรอดชีวิต ลด
ภาวะแทรกซ้อน เพิ่มรายได้ หรืออื่นๆ โดยบอกเป็นจำนวนหรืออัตรา)

ตัวชี้วัด	สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ข้อที่		ก่อน ดำเนินการ	ผลดำเนินการ (เดือน/ ปี)			
	1	2		เป้าหมาย	หลัง		
					ครั้งที่1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่3
					มค 2566-กพ 2567	มีค 2567-ธค 2567	มค-เมย 2568
1.ค่าใช้จ่ายการใช้ของสิ้นน้ำตาล	√		300 บาท/ปี	0 บาท/ปี	200 บาท/ปี	0 บาท/ปี	0 บาท/ปี
2.อัตราความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติต่อการใช้งานอุปกรณ์ใส่รองเท้า		√	N/A	100%	80%	100%	100%

การเชื่อมโยงกับเครื่องมือคุณภาพ/มิติคุณภาพอย่างไร (Safety, Timely, Efficiency Effectiveness, Equity, Patient Center)

S: Safety	สิ่งประดิษฐ์ถุงผ้ากระเป๋าส่งเท้า ทำให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยในด้านจิตใจและทรัพย์สิน
T: Timely	ทันเวลา สิ่งประดิษฐ์ถุงผ้าใช้เวลาเย็บไม่นาน สะดวก รวดเร็ว มีพร้อมใช้ตลอด
E: Efficiency	ลดการใช้ทรัพยากรของสื่อน้ำตาลที่เบิกจากโรงพยาบาล ช่วยลดค่าใช้จ่าย
E: Effectiveness	ถุงผ้ามีความคงทน กันน้ำ ใช้งานได้ดี เมื่อใช้ถุงผ้าใส่รองเท้า ดูเรียบร้อยสวยงาม
E: Equity	ผู้ป่วยทุกคนสามารถเข้าถึงการบริการได้ตามมาตรฐานเท่าเทียมกันทุกสิทธิการรักษา
P: Patient center	พยาบาลและเจ้าหน้าที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ป่วย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ป่วยเป็นหลัก เน้นผู้ป่วยเป็นศูนย์กลาง

การเผยแพร่/ขยายผลไปสู่หน่วยงานอื่นๆ ภายใน/ภายนอกคณะฯ (พร้อมแนบหลักฐานการนำไปใช้)

มีแผนเผยแพร่ผลงานสิ่งประดิษฐ์แก่หน่วยงานภายในและภายนอกที่มีการทำหัตถการต่างๆ ได้แก่ ห้องส่องกล้องปอด ศูนย์ส่องกล้องทางเดินอาหาร ศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพ หรือหน่วยงานอื่นๆ ภายในคณะฯ

ลงชื่อ(เจ้าของผลงาน) *ปิยะพร แก้วดวง*

(นางสาวปิยะพร แก้วดวง)

ลงชื่อ..... *[Signature]*

(ผศ.นพ.ภัทรพงศ์ กมลารณ์)

หัวหน้าสาขาวิชาโรคทางเดินอาหารและตับ ภาควิชาอายุรศาสตร์

วัน / เดือน / ปี 08 / 07 / 68